

waarnemer in de Stuurgroep RSD. Hij wordt ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden te Tbilisi, verantwoordelijk voor Georgië en Armenië.

Pieter Langenberg was altijd zeer behulpzaam bij de dagelijkse werkzaamheden van het RSD-secretariaat.

Ook nam de Stuurgroep afscheid van **de heer Eddy Baldewijns**.

Hij is vanaf het moment dat hij benoemd werd als adjunct Secretaris Generaal van de Benelux in december 1999 vast lid van de Stuurgroep. De dag na de vergadering van de Stuurgroep nam hij officieel afscheid van de Benelux. De heer Baldewijns is vanaf het begin van het Eerste Delta-Akkoord actief in RSD.

... Eddy Baldewijns

Actief, jazeke! Want hij had grote verdiensteng voor de Samenwerking:

Hij trok het RoBrAnT + project weer vlot en hielp bij het tot stand komen hiervan.

Ook was hij diverse jaren voorzitter van de havenwerkgroep waarbij veel onderwerpen aan bod kwamen zoals: onderwijs, milieuwetgeving, havenstatistiek, etcetera. Over deze haven-samenwerking verscheen ondermeer de RSD-krant 'Delta Tribune'. Eerst in het Nederlands en Engels, daarna op verzoek van de havens zelfs in het Chinees!

Zijn belangrijkste verdienste was wellicht zijn bemiddelingswerk dat leidde tot het Tweede Delta-Akkoord en het hernieuwd engagement van zoveel partners.

Als afscheidscadeau kreeg de heer Baldewijns een originele ingelijste kaart uit 1633 met daarop de 17 provinciën. Deze werden in de 17de eeuw al als ideaal cartografisch fictief land gezien.

Tot slot nam de Stuurgroep afscheid van **mevrouw Hanja Maij**. Halverwege 2003 werd zij benoemd als Commissaris van de Koningin in Noord-Brabant en werd zij covoorzitter van de Stuurgroep RSD.

Haar verdienste is dat zij probeerde de economie opnieuw inhoud te geven in de samenwerkingsagenda. Verder zijn tijdens

haar covoorzitterschap de bestuurlijke gremia uitgebreid met het Overleg Zeehavens en Dagelijks bestuur. Ook heeft ze ervoor gezorgd dat het ministerie Verkeer en Waterstaat weer op project-basis meedoet in RSD.

In haar periode werden handtekeningen gezet onder maar liefst drie grote projecten voor grensoverschrijdende samenwerking: RoBrAnT+, het Tweede Delta-Akkoord en

... mevrouw Hanja Maij

het DeltaLandschapsManifest. Op haar laatste vergadering van de Stuurgroep werd een akkoord bereikt over het Multimodaal Actieplan.

Vanwege haar liefde voor reizen - waar zij nu alle tijd voor krijgt - kreeg zij uit handen van haar collega gouverneur Denys een koffer met een kleine bibliotheek aan reisverhalen.

DeltaLandschap: interreg IVa project forten en linies goedgekeurd

Grensoverschrijdend enthousiasme beloond

In 2008 initieerde RSD in uitvoering van het LandschapsManifest een grensbrede samenwerking met als thema de gezamenlijke ontwikkelings- en promotiekansen van historische verdedigingslinies. De betrokken partners grepen deze kans aan om de bestaande samenwerkingsverbanden uit te breiden en een grensbreed interregIVa-project uit te werken. De provincies West-Vlaanderen (projectcoördinatie), Zeeland, Oost-Vlaanderen, Antwerpen en Noord-Brabant, de stad Antwerpen en diverse andere overheden, gemeenten en beheersinstaties in de deelgebieden nemen deel aan dit project. Op de interreg stuurgroep van april is de gezamenlijke projectaanvraag goedgekeurd voor een budget van 6,8 miljoen euro (50% EFRO subsidie, 50% cofinanciering partners), binnen het interreg IVa programma Vlaanderen-Nederland.

Vooraankondiging:

werkatelier 'in landschappelijk vaarwater'

Er worden volop voorbereidingen getroffen voor een werkatelier eind september. Het is de bedoeling om diverse actoren bij elkaar te brengen rond het thema ruimtelijke impact van vaarwegen in het landschap, in het bijzonder de binnenvaart en haveninfrastructuur in Vlaanderen en Nederland. Meer info volgt in een aparte uitnodiging.

RSD in andere initiatieven in de regio

MIRT-VAR

Op de vorige vergadering van de Stuurgroep hield de project-leider van het ministerie VROM in het kader van het Nederlands "Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport" een presentatie over de 'Verkenning Antwerpen-Rotterdam'. De Stuurgroepleden hadden vooral kritiek op het ontbrekend grensoverschrijdend karakter van dit plan. RSD is lid van de zogenaamde "Brede werkgroep" en attendeert VROM op een aantal grensoverschrijdende zaken en mogelijke contactpersonen, maar is natuurlijk niet in de positie dit plan grensoverschrijdend te maken. Inmiddels is de Vlaamse Regering door het Nederlands ministerie benaderd. Vanuit RSD is uitgebreid gereageerd op het Raamwerkrapport. Deze reacties zijn in de laatste versie grotendeels overgenomen. Waar mogelijk en gewenst door de RSD-partners is de samenwerking beschikbaar om in de uitwerking van plannen/acties uit MIRT-VAR een rol te spelen.

Uitvoeringsprogramma Zuid-Westelijke Delta

Het Uitvoeringsprogramma Zuidwestelijke Delta is een uitwerking van het rapport van de Tweede Nationale Deltacommissie, de commissie-Veerman. De drie provincies Zuid-Holland, Noord-Brabant en Zeeland werken er met het Rijk samen. In het programma concretiseren zij bestaande ambities voor de Zuidwestelijke Delta zoals verwoord in 'Delta in Zicht' en 'Kracht van de delta'. Het Uitvoeringsprogramma wil een bijdrage leveren aan een toekomstige Zuidwestelijke Delta die op een veilige manier bestand is tegen de gevolgen van klimaatverandering. Het programma legt ook uitdrukkelijk de verbinding tussen deze nationale opgaven en de regionale ambities voor versterking van de economie en de ruimtelijke kwaliteit.

Dit betekent dat er belangrijke raakvlakken zijn tussen dit Nederlands programma dat zich in de eerste plaats richt op de wateropgaven en de geïntegreerde benadering van de grensoverschrijdende RSD-samenwerking. Het RSD-secretariaat volgt deze ontwikkelingen in het programma en nam deel aan de tweede werkconferentie op 13 mei. De aanwezigen kregen hier de gelegenheid hun mening en visie te geven op de ontwikkelingen in het gebied. Binnen de contouren van het Uitvoeringsprogramma is duidelijk dat het Volkerak-Zoommeer inclusief de zoetwatervoorziening en het starten van een planstudie voor de Grevelingen de belangrijkste plaats zullen innemen. Tijdens de zes workshops ontstond een levendige discussie en werden ook vanuit RSD zinvolle aanbevelingen gedaan.

Na afronding wordt het Uitvoeringsprogramma door de Tweede Kamer betrokken bij de besluitvorming over het Nationaal Waterplan en het Nationaal Deltaprogramma.
meer info op www.zwdelta.nl

Leergang TU Delft: Urban Deltas

Van maart tot juni liep de dertiende leergang sLIM over intensief meervoudig ruimtegebruik, georganiseerd door prof. Han Meyer van de TU Delft. Dit jaar was het thema 'Urban Deltas' en stond een nieuwe samenhang tussen ruimtelijke ordening, water-huishouding en kustverdediging op de agenda. Het Nederlands-Belgische deltagebied van Rijn, Maas en Schelde diende als het centrale voorwerp van onderzoek. Het RSD-secretariaat nam actief deel aan de leergang en adviseerde mee in de opzet van het programma. De leergang was opgebouwd uit een aantal seminars, die elk aandacht besteedden aan de verschillende functies van het deltagebied: als vestigingsplaats van de grootste Europese havens, als gebied van grote stedelijke transformaties, als estuarium en primaire kustverdediging. Het Nederlands-Belgische deltagebied werd daarbij steeds vergeleken met buitenlandse deltagebieden.

De afsluitende bijeenkomst op 12 juni was een reflectie waarin aan de hand van presentaties van de deelnemende professionals en studenten algemene conclusies over het onderwerp werden getrokken. Hierin kreeg ook de presentatie van de activiteiten van de RSD-samenwerking een plaats.
meer info op www.slim.nu

Rondetafel vervoer gevaarlijke stoffen Benelux

Op 3 juni organiseerde de Benelux een rondetafel bijeenkomst over 'Vervoer gevaarlijke stoffen in relatie tot ruimtelijke ordening'. In deze informatie-uitwisseling waren de Nederlandse ministeries en provincies, de Federale en Vlaamse overheid, het Brussels Gewest, Infrabel, RSD en de Benelux vertegenwoordigd.

In drie presentaties werden recente beleidsinitiatieven toegelicht over:

- het Nederlandse ontwerp Basisnet Spoor;
- het onderzoek van de Vlaamse overheid naar berekeningsmethodieken en veiligheidsmaatregelen voor het transport van gevaarlijke stoffen;
- het onderzoeksrapport van de Rijn-Schelde Delta samenwerking in het kader van het project 'grensoverschrijdende afstemming vervoer gevaarlijke stoffen'.

Tijdens deze leerzame bijeenkomst maakten de deelnemers kennis met de lopende ontwikkelingen en werden belangrijke contacten gelegd voor verdere uitwisseling en afstemming.

NIEUWSBRIEF

Actuele informatie over de samenwerking van de overheid, bedrijfsleven en milieuorganisaties in de ontwikkeling van land en water in de delta van Rijn, Maas en Schelde

juni 2009 # 33

MultiModaal Actieplan vastgesteld 2

Studiedag Delta Kust inspirerend 3

Vervoer gevaarlijke stoffen 4

Afscheid uit de stuurgroep 5

DeltaLandschap 7

RSD in andere initiatieven 7

Colofon

uitgave
RIJN-SCHELDE DELTA
Samenwerkingsorganisatie

postadres
Postbus 193
4600 AD Bergen op Zoom
+31 (0)164 251 859
post@rsdelta.eu | www.rsdelta.eu

bezoekadres
Het Markiezenhof
Bergen op Zoom

vormgeving
strictly personal

Stuurgroep stelt 'Multimodaal Actieplan' voor de RSD-regio vast

Het resultaat

De stuurgroepvergadering van 27 mei stelde in Breda het rapport 'Multimodaal actieplan RSD in Europees perspectief' vast. De RSD stuurgroep bekrachtigde hiermee de gezamenlijke prioriteiten uit het rapport in de vorm van een adviesnota gericht aan de beide regeringen.

Doel van het 'Multimodaal Actieplan RSD' is de grensoverschrijdende groei van vervoersstromen in de Delta multimodaal te optimaliseren en te agenderen op bestuurlijk niveau. Over multimodale samenhang binnen de regio en aansluiting op Europese achterlandverbindingen is tussen de RSD-partners overeenstemming bereikt. Dit grensoverschrijdend plan is in nauwelijks één jaar tijd tot stand gekomen. Het gebeurde op initiatief van het RSD-Zeehavenoverleg en in opdracht van de Stuurgroep RSD.

Het actieplan resulteert in een gezamenlijke prioritering van missing links. Het rapport geeft naast deze prioritering ook aandacht aan de andere aspecten van multimodale ontsluiting, logistieke netwerken en instrumenten voor modal shift. De adviesnota is in naam van de partners in de Rijn-Schelde Delta Samenwerking gericht aan de beide regeringen. De lidstaten zijn namelijk gevraagd door de Europese Commissie om concrete projecten te formuleren richting Europa.

Het proces

De start van het proces was in juni 2008 toen in Renesse een driedaagse werkconferentie werd gehouden met de 'best professionals' van alle provincies, havens en betrokken actoren binnen de RSD-regio. Tijdens deze conferentie werd door de deskundige inbreng van de verschillende actoren de nodige input gegeven voor de eerste conceptversie voor het multimodaal actieplan.

In september vond op basis van dit concept een eerste consultatieronde plaats. In oktober werd de voortgang van het project besproken in het Overleg Zeehavens en in de Begeleidingsgroep RSD. Het tweede concept werd vervolgens aan de leden van de begeleidingsgroep en aan de inhoudelijke betrokken medewerkers van de RSD-partners toegestuurd voor een tweede consultatieronde. Tijdens de Stuurgroep van november 2008 en ook op de Deltadag in december werd de voortgang van het project gerapporteerd.

Op basis van de input van alle partners startte in januari van dit jaar het opstellen van de gezamenlijke prioritering. In maart werden het conceptrapport en het concept voor de adviesnota rondgestuurd aan alle partners voor consultatie. Ook binnen het Overleg Zeehavens en het Dagelijks Bestuur werd het grondig bekeken. Met het oog op gezamenlijke besluitvorming in de Stuurgroep werd in april 2009 ten slotte het eindconcept ter beschikking gesteld aan de partners voor besluitvorming binnen de eigen organisatie.

Het vervolg

In het najaar zullen de covoorzitters het definitieve Multimodaal Actieplan aan de beide regeringen overhandigen. Met de adviesnota wordt aan beide regeringen gevraagd om deze prioritering ten behoeve van een optimale multimodale ontwikkeling en samenhang in de grensoverschrijdende

RSD-regio te onderschrijven en te voorzien van inhoudelijke doorwerking naar andere regeringsinitiatieven. De acties van Europees schaalniveau en de prioritair uit te voeren acties voor spoor en binnenvaart komen bovendien in aanmerking om door de bevoegde regeringen aangemeld te worden bij de Europese Commissie voor opname in haar nieuwe TEN-T prioriteiten (hierbij rekeninghoudend met de planstatus van deze acties).

Het multimodaal actieplan is als download beschikbaar op www.rsdelta.eu > [multimodaal actieplan](#) > [publicaties](#)

Studiedag Delta Kust inspirerend

Ruimtelijke impact van visies, plannen en projecten op strand en dijk

Op vrijdag 24 april 2009 organiseerde Delta Kust een studiedag met als thema 'van strand naar land'. Tijdens deze studiedag werd de ruimtelijke impact van werken aan het strand belicht. De hoofdvragen waarop deze studiedag een antwoord probeerde te vinden gingen over de verschillende functies waarmee een strand wordt geconfronteerd. Versterken deze functies elkaar of werken ze elkaar juist tegen?

Op donderdagavond 23 april 2009 stond tijdens het avondprogramma in Scheveningen (50 deelnemers) de ontwikkeling van het strand op de agenda. Een groep van 80 personen boog zich op de vrijdag in Den Haag over diverse vraagstellingen. Deze groep bestond grotendeels uit ambtenaren (50%) en een vijftiental bestuurders, zoals wethouders, schepenen en burgemeesters aanwezig. Rond de twintig deelnemers was afkomstig uit de privésector. Verder werd de bijeenkomst bezocht door een aantal studenten. De Nederlandse deelnemers waren deze keer in de meerderheid. De studiedag belichtte de ruimtelijke impact van visies, plannen en projecten op het strand en de dijk. De diverse stappen in een ruimtelijk planningsproces werden doorlopen. Te beginnen met ruime visies voor strand, dijk en land tot aan plannen en concepten voor een kuststrook. Aan de hand van verschillende voorbeeldprojecten werd aangetoond dat het creëren van plannen en concepten uit een visie een belangrijke stap is voor het realiseren van nieuwe ontwikkelingen. Daarnaast was er aandacht voor de randvoorwaarden die belangrijk zijn voor een dergelijke ruimtelijke ontwikkeling en belichtten we verschillende concrete projecten die duidelijk een link hebben tussen het strand en het achterliggende land.

...studiedag Delta Kust in Den Haag

Het strand heeft een onschatbare waarde voor kustverdediging. Vaak wordt dit helaas gezien als de enige functie. Met de keuze van projecten en sprekers zijn we op zoek gegaan naar projecten, visies en plannen waarin kustverdediging een meerwaarde betekent voor diverse sectoren. Maar steeds met aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit.

Voor aankondiging: excursie Delta Kust naar Engeland (8 en 9 oktober)

De werkgroep RSD Kust bereidt op dit moment een bestuurdersexcursie voor op 8 en 9 oktober. Centraal staan dit keer projecten aan de kust waar natuurontwikkeling en toerisme hand in hand gaan. De excursie gaat langs spraakmakende locaties in Engeland waar natuurgebieden en landschapsparken ontwikkeld worden voor zachte recreatie, maar met een sterke economische return voor de regio. Rond 15 augustus wordt het definitieve programma bekend.

De presentaties van de studiedag zijn als download beschikbaar op www.rsdelta.eu > [delta kust](#) > [publicaties](#)

Onderzoeksrapport grensoverschrijdend vervoer gevaarlijke stoffen

Kennisdocument verheldert

Binnen het project 'grensoverschrijdende afstemming vervoer gevaarlijke stoffen' is - na een voortraject van drie uitwisselingsbijeenkomsten - fase 1 ten uitvoer gebracht. Hierbij gaat het om een grondige verkenning van bestaande wetgeving, beleid en lopende processen aan beide zijden van de grens. Het thema vervoer van gevaarlijke stoffen is benaderd als een combinatie van de beleidsdoelstellingen transport, veiligheid en ruimtelijke ordening.

Het resultaat is vevat in het onderzoeksrapport 'Analyse van beleidspraktijken in Vlaanderen en Nederland'. Hierin is bestaand beleid geïnventariseerd met als doel de raakvlakken (overeenkomsten en verschillen) van de huidige beleidspraktijken in Vlaanderen en Nederland en de mogelijkheden voor aansluiting ten behoeve van een betere risicobeheersing van het transport van gevaarlijke stoffen in de Rijn-Schelde Delta aan te geven. Daarbij was het beoogde resultaat dat:

- de partners binnen de Rijn-Schelde Delta een gelijk kennisniveau verkrijgen;
- inzicht ontstaat bij de partners hoe het proces aan beide zijden van de grens is ingericht;
- een referentie ontstaat op basis waarvan een gezamenlijk ambitieniveau tot afstemming kan worden besproken.

Bijzondere aandacht is gegaan naar de vlote bruikbaarheid van de inventaris als handig instrument. Dit ondanks de complexe materie en zeer verschillend beleid aan weerszijden van de grens. De opstellers hebben de leesbaarheid proberen te vergroten door de problematiek te benaderen vanuit de in beide landen gangbare beleidscyclus van: signalering, wetgeving en beleid, uitvoering, handhaving en evaluatie. Vooral voor de uitgebreide inventariserende hoofdstukken is dit voor de lezer een belangrijke kapstok.

De actuele bruikbaarheid van de studie zie je vooral terug in de laatste twee onderdelen:

- een benoeming van grensoverschrijdende knelpunten, uitdagingen, raakvlakken met als afsluiting een overzicht in tabelvorm voor mogelijk verdere bestuurlijke afwegingen en vervolgacties;
- een 'aanvliegroute' voor concrete vraagstellingen. Vanuit de verschillende achtergronden en belangen van de RSD-partners zijn er diverse vraagstukken over het transport van gevaarlijke stoffen. Om belanghebbenden te navigeren door concrete vraagstukken is een aanvliegroute opgesteld. Deze aanvliegroute geeft inzicht in de relevante regelgeving en beleidsprocessen en benoemt daarnaast ook eventuele aandachtspunten of knelpunten die zowel binnen Nederland en Vlaanderen als bij grensoverschrijdend transport te verwachten zijn.

In fase 1 is hiermee een onmisbaar werkinstrument gerealiseerd dat als basis dient voor verdere afstemming inzake vervoer gevaarlijke stoffen.

Basis voor vervolg: knelpunten, prioritering en adressering

Doel van fase 2 is de gezamenlijke formulering van concrete knelpunten, de beoogde afstemmingsresultaten en het ambitieniveau voor de uitvoeringsfase van het project (fase 3). Generieke knelpunten en mogelijke opportuniteiten voor beleidsmatige afstemming zouden verder aangemeld kunnen worden bij de bevoegde instanties en/of overheden.

Het onderzoeksrapport is als download beschikbaar op www.rsdelta.eu > [gevaarlijke stoffen](#) > [publicaties](#)

Viermaal afscheid uit de Stuurgroep

Mevrouw Maja Verbeeck van het RSD-secretariaat gaat de Samenwerking verlaten. Zij heeft een nieuwe baan bij de dienst Planning en Natuurbehoud van de provincie Oost-Vlaanderen. Maja was sinds een aantal jaren coördinator van de RSD-projecten. Zij was vooral de drijvende kracht voor het DeltaLandschapsManifest en het MultiModaal Actieplan. Ook stelde ze de Interreg 4C-projectaanvraag DeltaNet op. Voor degenen die bekend zijn met de bureaucratie van Europa, voorwaar geen sinecure! Het secretariaat zal Maja missen, niet alleen missen we haar kennis, accuratesse en gedrevenheid maar vooral een fijne collega en immer opgewekt persoon!

...Maja Verbeeck

Ook **de heer Pieter Langenberg** vertrekt als Consul-Generaal van Nederland in Antwerpen. Hij startte in 2005 in deze functie en was voor de Nederlandse regering

...Pieter Langenberg